

hunter®

Jaktradioskolan

Hur kommunicerar vi jägare mellan varandra i skogen egentligen? Inom jakten så ställs höga krav på säkerhet samt att värderingar kring etik och moral är viktiga. För att kunna bedriva jakt i dag där fler jägare jagar tillsammans så ställs därför höga krav på att kunna kommunicera över avstånd snabbt och effektivt. Därutav så använder vi i Sverige och de övriga nordiska länderna i många fall sedan så långt tillbaka som 70-talet jaktradio när vi är ute och jagar.

Tekniken bakom jaktradio bygger på så kallad komradioteknik som från början var en militär teknik men som i dag används inom många olika yrkessektorer såsom till exempel Bygg och industri, Transport och Säkerhet. De stora fördelarna med så kallad komradioteknik är att den som pratar når ALLA samtidigt med sin information så länge de befinner sig inom täckningsområdet och att komradiotekniken INTE kräver något Mobilnät eller WiFi för att fungera utan man kan använda den var som helst. Till exempel i skog och mark.

Det finns en hel del termer och begrepp runt radio som vi i denna utbildning ska försöka förenkla och förklara.

Frekvenser & Kanaler

En jaktradio använder radiofrekvenser för att kunna kommunicera! Varje kanal i en jaktradio är lika med en radiofrekvens. Får vem som helst använda vilken frekvens som helst och som man vill? Svaret är nej.

För att hålla ordning på alla radiofrekvenser så har varje land ett statligt organ som sköter detta. I Sverige så heter det Post & Telestyrelsen. Det är de som bestämmer vem som får använda vilken/vilka frekvenser. Liknande organisationer finns även i Norge, Finland och Danmark.

I Sverige har vi 2 olika frekvensområden som får användas för jakt. Dessa är 31 MHz bandet där vi har 41 kanaler/ frekvenser avsedda för jakt samt 155 MHz bandet där vi har 7 kanaler/frekvenser.

- I Norge används 6 kanaler på 140 MHz Bandet.
- I Finland används 26 analoga kanaler på 68 MHz Bandet.
- I Danmark används 1 kanal för jakt på 160 MHz.

Digital jaktradio

På senare år så har komradiotekniken blivit uppdaterad och kan i dag på vissa radiomodeller erbjuda digital kommunikation. I de allra flesta fallen så är dessa modeller så kallade "hybrider" det vill säga de erbjuder både den traditionella analoga tekniken såväl som den nya digitala. Den stora skillnaden för användaren mellan digitalt och analogt ligger huvudsak i ljudkvalitet och fler kanaler där den digitala tekniken är mer brusfri och erbjuder fler kanaler. Exempelvis så har en radio som erbjuder både analogt och digitalt i Sverige 7 analoga kanaler och 14 digitala kanaler.

Användaren väljer själv i menyn på radion om den ska köras i analogt eller digitalt läge. Väljer man att köra den i digitalt läge så måste även samtliga andra i jaktlaget kunna köra digitalt för att det ska fungera.

Vad är en Pilotton?

Vi har många olika kanaler/frekvenser att välja på men ibland så händer det att ett jaktlag vill jaga på en specifik kanal och ett närliggande jaktlag vill använda samma kanal. Det som händer då är att båda jaktlagen ibland kan höra varandra vilket kan leda till en del förvirring. När detta sker så kan ett jaktlag välja att använda en pilotton för att slippa höra det andra jaktlaget.

Det som vi kallar för pilotton är egentligen ett sätt att filtrera bort oönskad radiotrafik. Det vi gör när vi aktiverar en pilotton i radion är att vi berättar för radion att när det kommer en inkommande signal så släpper vi

endast igenom signalen om pilottonen följer med. Det vill säga pilottonen är dels en form av kod som följer med när man sänder från radion. **MEN!** Även om ni slipper höra Grannlaget som ej har pilotton aktiverat så kan de fortsatt höra er.

När man kör en radio i digitalt läge så finns ej Pilotton tillgänglig utan heter då i stället kryptering. Kryptering fungerar till stora delar på samma sätt som en pilotton men med skillnaden att om man kör kryptering i jaktlaget så kommer det andra jaktlaget inte heller att höra er. Det vill säga kommunikationen är krypterad åt båda håll.

Vad är IP klassning?

En jaktradio är ofta IP-klassad i någon form men vad betyder egentligen IP-klassningen?

IP står för "International Protection" eller "Ingress Protection" och är en klassificering av skyddet på en elektronisk produkt, även kallad kapslingsklassning. Den markerar hur väl elektroniken är inkapslad och skyddad från damm, vatten, inträngande föremål och beröring.

Första siffran i IP-klassningen avger hur dammresistent en produkt är. Produkterna testas genom olika metoder och godkänns om ingen funktion är nedsatt och om produkten är säker. Den andra siffran på IP-klassningen uppger hur vattentålig produkten är. Inget vatten ska ha trängt in så att det påverkar funktionen eller säkerheten.

Vad är IP-klassning?

IP1X – Ett 50 mm stort objekt trycks med en kraft på 50 N vilket kan jämföras med en hand som håller i produkten.

IP2X – Ett 12–812,5 mm stort objekt trycks med en kraft på 10 N och 30 N vilket kan jämföras med ett finger som trycker på produkten.

IP3X – Ett 2,5 mm stort objekt med en kraft på 3 N vilket kan jämföras med en skruvmejsel som trycker på produkten.

IP4X – Ett 1 mm stort objekt med en kraft på 1 N vilket kan jämföras med en ståltråd som trycker på produkten.

IP5X – Testas i en damm kammare med finkornigt talkpulver i 2–8 timmar och testas även med samma krav som för IP4X (*Acceptanskravet är att dammet som kommit in i utrustningen inte påverkar funktion eller säkerhet*)

IP6X – Testas i en damm kammare med finkornigt talkpulver i 2–88 timmar och testas även med samma krav som för IP4X (*Acceptanskravet är att inget damm tränger igenom skyddet över huvud taget*)

IP X0 – Helt oskyddad

IP X1 – Droppskyddad

IP X2 – Droppskyddad lutning 15 grader

IP X3 – Strålsäker

IP X4 – Striltätt

IP X5 – Spolsäkert

IP X6 – Spoltätt

IP X7 – Vattentätt 1 m, minst 30 min

IP X8 – Vattentät under tryck

IP X9 – Varmt vatten under högt tryck från olika vinklar

Vad är en brusspärr?

Många jaktradio har vad man kallar för brusspärr. På vissa radiomodeller kan denna funktion även gå under den engelska beteckningen Squelch.

Med brusspärrens hjälp så kan jag ställa radions känslighet för att ta emot radiosignaler.

Om jag tex jagar på en väldigt liten mark och märker att jag hör radiotrafik som kommer från andra marker längre bort så kan jag med brusspärren ta ner radions upptagningsförmåga.

Om jag däremot jagar på väldigt stora marker och märker att jag inte hör dem som är längst bort så kan jag med brusspärren öka upp radions känslighet för dessa svagare signaler.

Varför har man skogsantenn?

En så kallad skogsantenn är en mer optimerad antenn som ökar både sändning och mottagningsförmågan på jaktradion. Skogsantennen är längre än den standardantenn som ofta ligger med i radions originalförpackning och ökar prestandan med upp till 25 procent. Originalantennerna som ofta är kortare räcker ofta alldeles utmärkt, men vet man med sig att man kommer jaga på större marker med stora arealer så kan en skogsantenn vara att rekommendera.

Blåtand eller sladd?

- När det gäller tillbehör till jaktradion så är det många som vill ha någon form av mikrofon att prata i för att slippa ta upp radion ur fickan samt någon form av öronmussla för att slippa få ljudet ut ur högtalaren på radion. Här finns det flera olika lösningar att välja på, både med och utan sladd.
- Det absolut vanligaste är en vanlig öronmussla som finns i ett par olika varianter. "Öronmussla yttre" som hänger utanpå örat och "öronmussla inre" som man har i örat. Om man i kombination med sin öronmussla även vill ha en mikrofon, ja då kallas det för ett headset i stället. Även dessa finns i lite olika varianter med olika inpassning för örat.
- Ett ytterligare alternativ är att vara trådlös. Lösningen blir då att ha tillbehör med blåtandsuppkoppling i stället för sladd. Har man inte blåtand i sin radio så kan man köpa Hunters blåtandsdongel som ansluts med en kort sladd i radions tillbehörsuttag och gör så att man kan tex kan koppla ihop sin jaktradio med ett par blåtandshörselskydd tex Hunter D Quad BT. Väljer man att köpa en jaktradio med inbyggd blåtand, ja då slipper man dongeln och kan i stället ansluta radion direkt till blåtandstillbehöret. Väljer man att köpa radion och tillbehör från olika leverantörer så finns risken att det inte fungerar tillsammans eller bara delvis fungerar. Detta kan då bero på att de olika blåtandsversionerna inte stämmer överens med varandra. Det bästa är att köpa jaktradio och blåtandstillbehör från en och samma leverantör och väljer man en Hunter helhetslösning, då vet man att det fungerar.

Termer och förklaringar

VOX = *röststyrning*

I stället för att trycka på knappen på radion eller tillbehöret för att prata så aktiveras sändningen av din röst.

Whispering Mode = *Viska läge*

Om man aktiverar denna funktion så behöver man inte prata så högt i mikrofonen för att det skall höras. Detta kan tex vara bra om man går på ett ståndskall eller står på ett pass där risken för att höras är stor.

Scanning = *Kanalsökning*

Om man kommer till en jakt och inte vet vilken kanal som används på radion så kan man aktivera Scanning funktionen. Radion letar då mellan samtliga kanaler tills den detekterar en sändning, Radion stannar då upp på den kanal sändningen kommer på och man hör det som sägs. Man kan därefter ställ in rätt kanal då scanning funktionen drar lite mer batteri än normalt.

Hunters jaktrador

Jaktradio	E-light Bluetooth	E-light	F1	F5	F6	F7
Frekv. 31 MHz			X			
Frekv. 68 MHz	X	X	X			
Frekv. 140/155 MHz	X	X	X	X	X	X
Analog / Digital	A/D	A/D	A	A	A	A
Blåtand	X					
Kryptering	X	X				
PL-Toner	51 st	51 st	38 st	51 st	38 st	51 st
PL-Scan	X	X	X			
Kanalpassning	X	X	X			
Viskafunktion	X	X	X			
Sändbegränsning	X	X	X	X	X	X
Sänk/sikkringskanaler	X	X			X	X
Batteristorlek	2 600 mAh	2 600 mAh	1 800 mAh	1 700 mAh	2 000 mAh	2 600 mAh
Vikt (inkl. antenn och batteri)	280 g	280 g	215 g	210 g	230 g	270 g

www.hunterworld.se